

**Երևանի Մ.Յերանգոսյանի
Պետական Բժշկական Համալսարան**

**Հանրային առողջության ֆակուլտետի 2023-
2025թթ. 2 րջանավարտների հետազիծ**

Կարիերայի զարգացման կենտրոն
29.01.2026թ.

**Կրթական ծրագիր՝ «Առողջապահության
կազմակերպում և կառավարում» մագիստրոսական
ծրագիր**

Մասնակիցներ՝ 2023-2025թթ. ծրագրի 2 րջանավարտներ

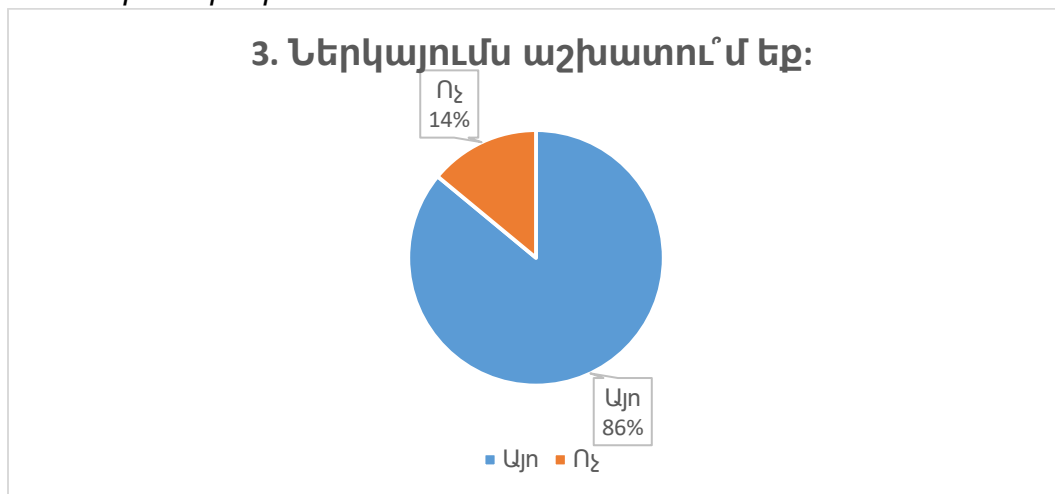
Հանրային առողջապահության
մագիստրոսական կրթական ծրագրի որակի
մոնիթորինգի և մասնագիտական չափանիշներին
համապատասխանության գնահատման նպատակով
իրականացվել է համապարփակ հարցում՝ 2023-2025
թվականներին ծրագրին ավարտած 68
2 րջանավարտների 2 րջանում: Հարցմանը
մասնակցել են 43 2 րջանավարտներ, որոնցից 62.8%-ը
կանայք են (27 պատասխանող), իսկ 37.2%-ը՝ տղամարդիկ (16
պատասխանող): Հարցաթերթը կազմված է եղել
կառուցվածքային բաժիններից՝ ուղղված
գրադվածության կարգավիճակի, մասնագիտական
ինտեգրման ժամկետների, հիմնական
կարողությունների ձեռքբերման և ծրագրի ու ժողովրդի
կողմերի ու հետագա զարգացման
հնարավորությունների որակական գնահատմանը:
Ստացված արդյունքները ներկայացնում են
ծրագրի ազդեցության ապացույցների վրա

հիմնված վերլուծությունն աշխատանքային համատեքստում:

Շրջանավարտների զբաղվածություն

Ծրագիրը ցուցաբերում է բարձր մասնագիտական համապատասխանություն, ինչի մասին վկայում է հարցված շրջանավարտների 86%-ի ներկայիս զբաղվածության մակարդակը (տես Գծապատկեր 1):

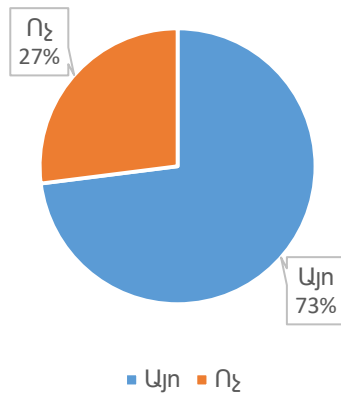
Գծապատկեր 1.

Մասնագիտական համապատասխանության վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ զբաղված շրջանավարտների 73%-ը աշխատում է անմիջապես հանրային առողջապահության ոլորտում (տես Գծապատկեր 2):

Գծապատկեր 2.

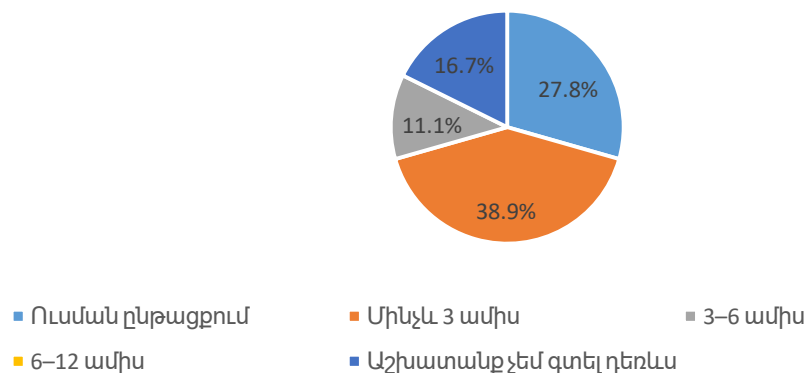
4. Ձեր ներկայիս աշխատանքը Հանրային առողջության ոլորտում է:

Ակադեմիական միջավայրից աշխատանքի անցումը բնութագրվում է բարձր արդյունավետությամբ՝ մոտ 27.8% շրջանավարտների ձեռք են բերել աշխատանք իրենց ուսումնառության ընթացքում, մինչդեռ 38.9%-ը՝ ավարտից հետո երեք ամսվա ընթացքում (տես Գծապատկեր 3):

Գծապատկեր 3.

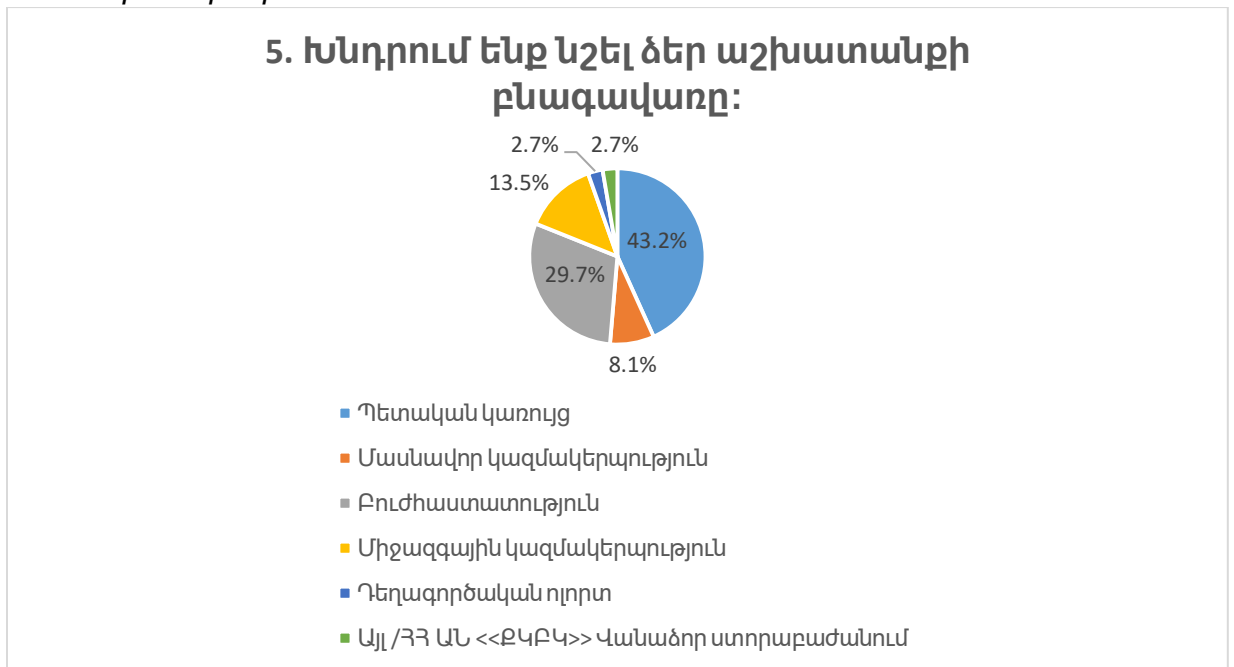
6. Որքա՞ն ժամանակ անց կարողացաք աշխատանք գտնել ծրագրի ավարտից հետո:

Շրջանավարտների հիմնական ներգրավվածությունը կենտրոնացած է պետական

կառույցներում (43.2%), բժշկական հաստատություններում (29.7%) և միջազգային կազմակերպություններում (13.5%), ինչը վկայում է ծրագրի կարողություն մասին՝ արձագանքելու առողջապահության ոլորտի բազմազան պահանջներին (տես՝ Գծապատկեր 4):

Գծապատկեր 4.

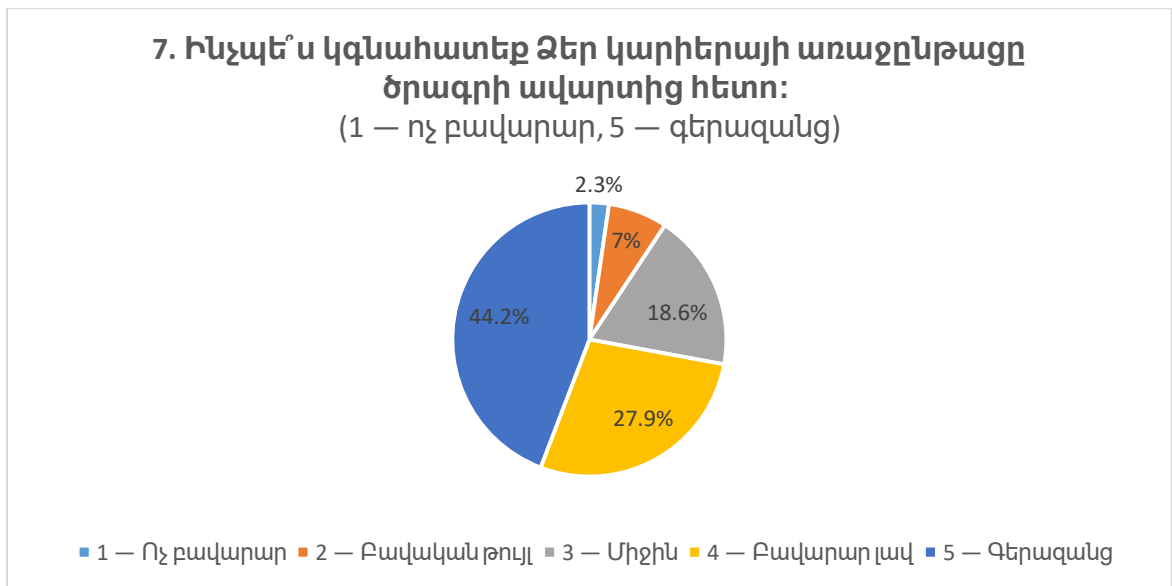

Ծրագրի որակի և կիրառելիության գնահատում

«Ծրագրի որակի և կիրառելիության գնահատում» բաժնում շրջանավարտներին առաջարկվել է գնահատել ծրագրի ազդեցությունը իրենց մասնագիտական առաջընթացի վրա՝ հետևյալ հարցի միջոցով՝ «Ինչպե՞ս կգնահատեք Ձեր կարիերայի զարգացումը ծրագրի ավարտից հետո»:

43 պատասխանների վերլուծության արդյունքում գրանցվել է բարձր միջին գնահատական՝ 4.05՝ 5-ից, ինչը վկայում է ծրագրի բարձր մասնագիտական օգտակարությանը նկատմամբ մասին: Հարցվածների 44.2%-ը (19 շրջանավարտ) գնահատել է կարիերայի

առաջընթացը որպես «Գերազանց», իսկ 27.9%-ը (12 շրջանավարտ)՝ «Շատ լավ»: Միայն 9.3%-ն է նշել «Թույլ» կամ «Անբավարար» առաջընթաց, ինչը հիմնականում վերաբերում է աշխատանք փնտրելու վաղ փուլում գտնվող կամ այլ ուղիորդներ չունեցող կատարող շրջանավարտներին: Այս տվյալները հաստատում են, որ ծրագիրը ապահովում է հստակ ուղի մասնագիտական աճի և առաջնորդական դերերի ստանձնման համար հանրային առողջապահության ուղիորդում (տես՝ Գծապատկեր 5): *Գծապատկեր 5.*

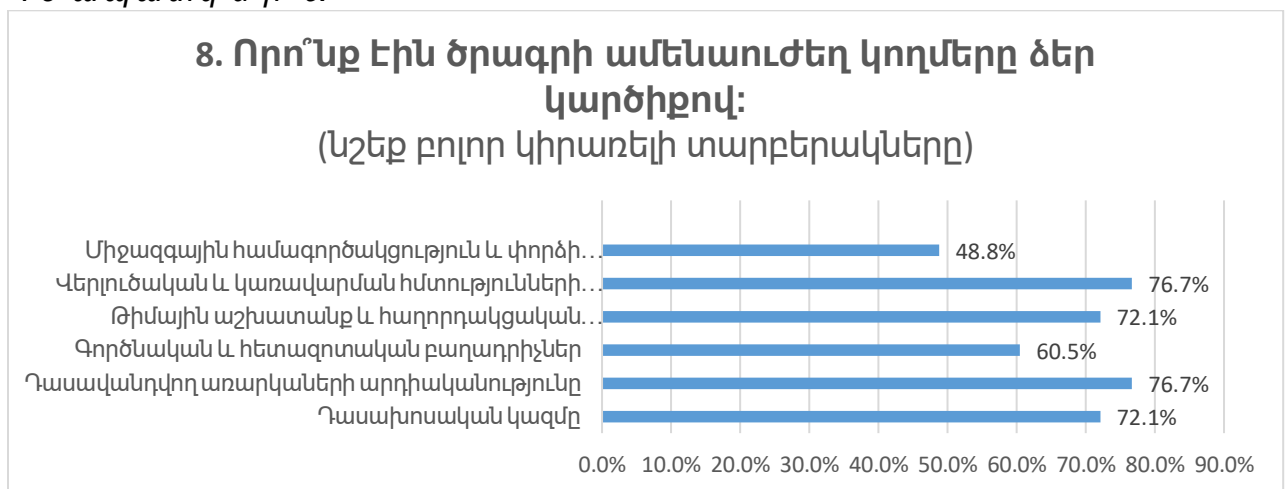

Ծրագրի ուժեղ կողմերը

Ծրագրի ուժեղ կողմերի վերաբերյալ բազմընտրանի հարցի պատասխանները ցույց են տալիս բարձր ինստիտուցիոնալ արդյունավետության ուսումնական ծրագրի կառուցման մեջ: Դասավանդվող առարկաների համապատասխանությանը և վերլուծական ու կառավարչական հմտությունների զարգացումը նշվել են որպես հիմնական առավելություններ հարցվածների 76.7%-ի կողմից (33 շրջանավարտ):

Նույն քան բարձր են գնահատվել դասախոսական կազմի որակը և թիմային աշխատանքի ու հաղորդակցման հմտությունների զարգացումը՝ 72.1% (31 շրջանավարտ): Բացի այդ, 60.5%-ը կարևորել է գործնական և հետազոտական բաղադրիչները, իսկ 48.8%-ը՝ միջազգային համագործակցություն ու փորձի փոխանակումը: Այս բաշխումը ներկայացնում է ուժեղ ապացույցներակրեդիտացիոն գործընթացների համար՝ ցույց տալով, որ ծրագիրը հավասարակշռում է ակադեմիական, գործնական, հաղորդակցական և գլոբալ կարողությունները (տես՝ Գծապատկեր 6):

Գծապատկեր 6.

**Ուսումնառողի անձնական
ձեռքբերում**

Ուսումնառողի անձնական

ձեռքբերման գնահատման

շրջանավարտները գնահատել

ներդրումը հիմնական

հմտությունների զարգացման մեջ (1-5 սանդղակով):

Արդյունքները ցույց են տալիս, որ ծրագիրը

արդյունքների

արդյունքների

շրջանակում

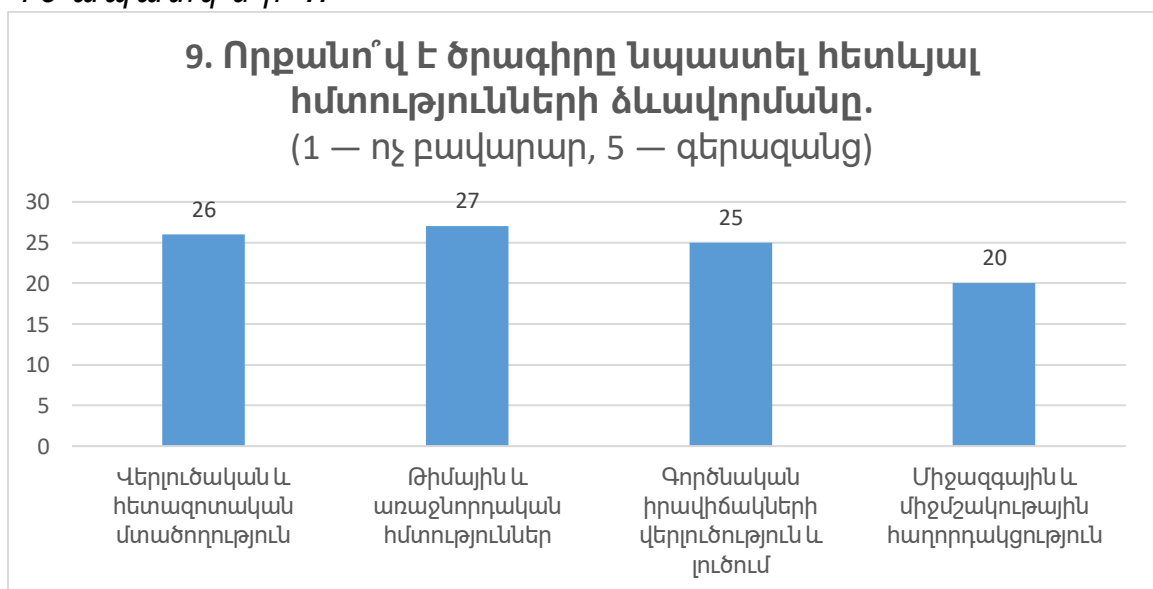
են ծրագրի

մասնագիտական

հատկապես արդյունավետ է միջանձնային և մտավոր առաջնորդող թյան ձևավորման գործում:

«Թիմային աշխատանք և առաջնորդող թյուն» հմտությունները ստացել են «Գերազանց» գնահատական հարցվածների 62.8%-ի կողմից (27 շրջանավարտ): «Վերլուծական և հետազոտական մտածողությունը» ստացել է բարձրագույն գնահատական 60.5%-ի կողմից (26 շրջանավարտ), իսկ «Գործնական իրավիճակների վերլուծությունն ու լուծումը»՝ 58.1%-ի կողմից (25 շրջանավարտ): «Միջազգային և միջմշակութային հաղորդակցումը» գնահատվել է «Գերազանց» 46.5%-ի կողմից (20 շրջանավարտ): Թեև սա բավարարցուցանիշ է, ծրագիրը նախատեսում է ուժեղացնել այս ուղղությունը՝ ավելացնելով միջազգային իրավիճակի դասախոսություններ և համատեղ գլոբալ առողջապահական նախագծեր (տես՝ Գծապատկեր 7):

Գծապատկեր 7.

Մասնագիտական զարգացման կարիքներ

Հաշորդ հարցից ստացված տվյալները տրամադրում են ծրագրի շարունակական բարելավման ռազմավարություն կարևորող երկու՝ բացահայտելով այն կոնկրետ մասնագիտական բացերը, որոնք շրջանավարտներն առնչվում են աշխատանքային մտնելիս: 43 շրջանավարտի պատասխանները ընդգծում են օպերացիոն կառավարման և առաջադեմ տեխնիկական մասնագիտացման առաջնահերթ պահանջարկը:

Հիվանդանոցային կառավարում և որակի վերահսկում. սա հետաքրքրություն ամենանշանակալի ոլորտն է՝ հարցվածների 60.5%-ը (26-ը 43-ից) փնտրում է լրացուցիչ վերապատրաստում: Այս բարձր պահանջարկը ենթադրում է, որ շատ շրջանավարտներ ստանձնում են վարչական դերեր բժշկական հաստատություններում, որտեղ առաջնային են օպերացիոն արդյունավետությունը և որակի վերահսկումը:

Հանրային առողջության նոր մարտահրավերներ. հարցվածների գրեթե կեսը, 44.2%-ը (19 պատասխանող), խնդրել է լրացուցիչ կրթությունն ի հայտեկոդ ոլորտներում, ինչպիսիք են One Health-ը, Planetary Health-ը և Infodemiology-ն: Սա համընկնում է միջազգային չափանիշների հետ, որոնք պահանջում են գործնականներից լուծել ժամանակակից առողջության սպառնալիքների բարդ, փոխկապակցված բնույթը:

Առողջապահական տվյալներ Վերլուծություն և թվայնացում. արտացոլելով գլոբալ անցումը դեպի տվյալներին հիմնված առողջապահություն՝ շրջանավարտների 39.5%-ը (17 պատասխանող) բացահայտել է տվյալների

վերլուծության և թվային առողջության գործիքների բարելավված հմտությունների կարիքը :

Շրջանավարտների զգալի մասը նաև արտահայտել է իրենց առաջնորդություն և ռազմավարական կարողությունների ամրապնդման ցանկություն .

Շրջանավարտների մոտ 30.2%-ը առաջնահերթություն է տալիս առողջապահության կառավարմանը և առաջնորդություն հմտություններին , մինչդեռ 25.6%-ը փնտրում է հետագա վերապատրաստում առողջապահական քաղաքականության և ռազմավարական պլանավորման ոլորտում :

Հետազոտության մեթոդների և գիտական հոդվածների գրման կարիքը ընդգծել են մասնակիցների 25.6%-ը՝ ցույց տալով հանրային առողջության ակադեմիական և վկայություններին հիմնված դիսկուրսին ներդրում ունենալու պարտավորվածությունը :

Այնպիսի ոլորտները , ինչպիսիք են «Առողջապահության ֆինանսավորումը և տնտեսագիտությունը » (23.3%), «Մոնիտորինգը և գնահատումը » (20.9%) և «Առողջապահական իրավունքը և էթիկան » (20.9%), ներկայացնում են մասնագիտացված ուղղություններ , որոնք գրավիչ են քաղաքականության մշակող կամ միջազգային ՀԿ-ների դերերում գտնվող շրջանավարտների համար : Ընդհանրապես , «Սննդաբանության հիմունքներին » նկատմամբ նվազագույն հետաքրքրությունը (2.3%) ենթադրում է , որ այս թեման կա՛մ բավարարաչափ ընդգրկված է , կա՛մ ընկալվում է որպես քիչ

համապատասխան ՀԱ մագիստրոսական ծրագրի 2 րջանավարտներին ներկայարիերային ուղիներին (տես Աղյուսակ 1):

Աղյուսակ 1.

10.Որոշումներում կցանկանայիք լրացուցիչ ուսուցում կամ վերապատրաստում ստանալ: (նշեք ուր կիրառելի տարբերակները)		
	%	(out of 43)
Առողջապահական կառավարման և առաջնորդություն հմտություններ	30.2%	13
Առողջապահական քաղաքականություն և ազդեցության պլանավորում	25.6%	11
Առողջապահություն ֆինանսավորում և տնտեսագիտություն	23.3%	10
Հիվանդանոցային կառավարում և որակի վերահսկում	60.5%	26
Առողջապահական ծրագրերի մոնիթորինգ և գնահատում (M&E)	20.9%	9
Առողջապահական տվյալների վերլուծություն և թվայնացում	39.5%	17
Հետազոտություն մեթոդներ և գիտական հոգվածների ձևակերպում և ներկայացում	25.6%	11
Առողջապահական հաղորդակցություն	11.6%	5
Առողջապահական իրավունք և էթիկա	20.9%	9
Հանրային առողջություն նորմատադրվածներ (One Health, Planetary Health, Infodemiology և այլն)	44.2%	19
Սննդաբանություն հիմունքներ	2.3%	1

Ուսումնական ծրագրին որարարություն

Ապագա զարգացման համար բացահայտված ամենանշանակալի ու ուրտը «Թվային առողջապահություն և արհեստական բանականություն (AI) օգտագործումն» է, որը ընտրվել է պատասխանողների 60.5%-ի կողմից (26-ը 43-ից): Այս ճնշող համաձայնությունը ցույց է տալիս, որ 2 րջանավարտները ընկալում են բացը իրենց ընթացիկ վերապատրաստման մեջ՝ վերաբերելով այն տեխնոլոգիական գործիքներին, որոնք ավելի ու ավելի են սահմանում ժամանակակից թվային և

նորարարությունը վրա հիմնված հանրային առողջապահությունն է:

Հարցված շրջանավարտներին գրեթե կեսը, 48.8%-ը (21 պատասխանող), արտահայտել է ցանկություն՝ ներառելու «One Health և Planetary Health մոտեցումները»: Սացույց է տալիս առողջության մարտահրավերները լուծելու անհրաժեշտության աճող մասնագիտական իրազեկվածությունը՝ մարդու, կենդանիների և շրջակա միջավայրի հատվածներին հատման վայրում:

Հարցման արդյունքները ցույց են տալիս բարձր հետաքրքրություն առողջապահության և բիզնես կառավարման հատման կետերին կատմամբ:

Շրջանավարտներին 44.2%-ը (19 պատասխանող) ընդգծել է «Առողջապահական նորարարությունը և ստարտափ նախագծերի կառավարումը» որպես անհրաժեշտ բաղադրիչ՝ ենթադրելով միտում դեպի մասնավոր հատվածի ներգրավվածություն և ձեռներեցական առողջապահական լուծումներ:

Հարցվածների 34.9%-ը (15 պատասխանող) նախընտրել է վերապատրաստում «Որակի բարելավման ժամանակակից մոդելներում, ինչպիսիք են LEAN-ը և Six Sigma-ն», որոնք էական են հիվանդանոցային և կլինիկական կառավարման օպերացիոն արդյունավետության համար:

Ոլորտի տեխնիկական և հաղորդակցական ասպեկտները նույնպես մնում են առաջնահերթություն և շրջանավարտներին զգալի մասի համար:

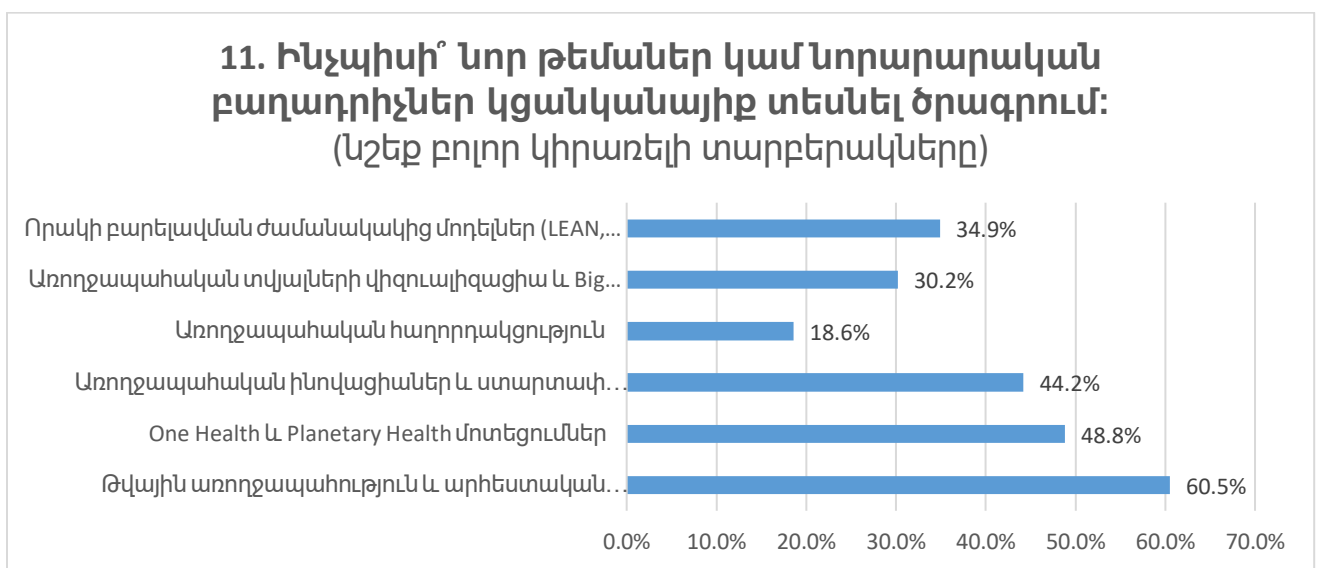
- 30.2%-ը (13 պատասխանող) բացահայտել է «Առողջապահական տվյալներին վիզուալիզացիան և Big Data վերլուծությունը»

որպես ուսումնական ծրագրի ընդլայնման հիմնական ուղորտ:

- 18.6%-ը (8 պատասխանող) առաջարկել է ավելացնել «Առողջապահական հաղորդակցությունը»՝ ավելի և՛ ավելի առավարել ու հանրային առողջություն հաղորդագրությունները և համայնքի ներգրավվածությունը:

(տես Գծապատկեր 8)

Գծապատկեր 8

Եզրակացություն

86%՝ զբաղված ության մակարդակը և 4.05/5 կարիերայի առաջընթացի միջին գնահատականը հաստատում են ծրագրի ներկայիս ակադեմիական հիմքի ու ժեղ ությունը: Միաժամանակ, տվյալները ցույց են տալիս ուսումնական ծրագրի զարգացման հստակ ուղղություններ՝ հատկապես թվային առողջապահության, արհեստական բանականության և հիվանդանոցային որակի կառավարման ուղորտներով: Նշված մոդուլների ինտեգրումը կօգնի ծրագրին անցում կատարել դեպի թվային և

նորարարական հանրային առողջապահության
մոդել, ապահովելով երկարաժամկետ
համապատասխանություն աշխատանքային
պահանջներին և միջազգային ակրեդիտացիոն
չափանիշներին: